

Vergaderjaar 2005–2006

30 560 D

Wijziging van de begrotingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2006 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2006 te wijzigen.

De in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenaamde begrotingstoelichting).

Wetsartikel 3

Het Fes-voedingspercentage uit gasbaten (niet-belastingontvangsten) wordt gewijzigd van 41,5% naar 42,0%. Aanleiding voor deze wijziging zijn op de eerste plaats de effecten van de herstructurering van het Gasgebouw op de gasbaten, waardoor de voeding Fes zou wijzigen. Het effect van de herstructurering is gecorrigeerd in het percentage om neutraliteit voor de Fes-voeding te verkrijgen. Op de tweede plaats wordt in deze wijziging van het voedingspercentage de onbedoelde voeding Fes, welke optreedt als gevolg van de verlaging van het Vpb-percentage (Miljoenennota 2005 en 2006) gecorrigeerd. Op de derde plaats wordt het voedingspercentage Fes gecorrigeerd voor de ontvangsten uit certificaten EBN, stand Miljoenennota 2002, als gevolg van de budgettaire neutrale

aankoop van certificaten EBN van DSM. Deze ontvangsten hoeven daarom niet meer te worden uitgezonderd voor de berekening van de voeding Fes.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip

De Minister van Economische Zaken,
L. J. Brinkhorst

De Minister van Financiën,
G. Zalm

B. BEGROTINGSTOELICHTING

ALGEMEEN

UITGAVEN (BEDRAGEN IN € MLN)

1. AANGEKONDIGDE VERHOOGING IN DE VOORJAARS- NOTA 2006	+	205 403
2. MUTATIE ONDERHAVIG WETSVOORSTEL	+	738 201
		<hr/>
VERSCHIL	+	532 798

Dit verschil wordt verklaard door de mutatie in het voordelig eindsaldo, die wel in de (suppletore) begroting is opgenomen, maar niet in de Voorjaarsnota. Na het onderhavige wijzigingsvoorstel komt het totaal van de uitgavenbegroting 2006 van het Fes er als volgt uit te zien:

Vastgestelde begroting 2006		5 476 157
bij: Eerste suppletore begroting 2006	+	738 201
		<hr/>
Totaal beschikbaar		6 214 358
waarvan: – bijdragen aan andere ministeries	2 757 274	
– voordelig eindsaldo	3 457 084	

Ontvangsten (bedragen in € mln)

1. Aangekondigde verhoging in de Voorjaarsnota 2006	+	402 302
2. Mutatie onderhavig wetsvoorstel	+	738 201
		<hr/>
Verschil	+	335 899

Dit verschil wordt verklaard door de mutatie in het voordelig beginsaldo, die wel in de (suppletore) begroting is opgenomen, maar niet in de Voorjaarsnota. Na het onderhavige wijzigingsvoorstel komt het totaal van de ontvangstenbegroting 2006 van het Fes er als volgt uit te zien:

Vastgestelde begroting 2006		5 476 157
bij: Eerste suppletore begroting 2006	+	738 201
		<hr/>
Totaal beschikbaar		6 214 358
waarvan: – ontvangsten	3 697 656	
– voordelig beginsaldo	2 516 702	

TOELICHTING PER BEGROTINGSARTIKEL

UITGAVEN

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 01.03 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennisinfrastructuur

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	12 916				
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	11 374				
Stand na 1e suppletore begroting 2006	24 290				

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De mutatie betreft de doorwerking van de bij Slotwet 2005 vermelde lagere uitgaven voor het project Kenniswijk van EZ. De oorzaak hiervan is dat het beoordelen van een aantal ingediende aanvragen in het kader van het project Kenniswijk niet meer in 2005 heeft kunnen plaatsvinden.

Artikel 01.05 Investeringsimpuls 2004

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	107 345	108 740	86 585	146 190	56 340
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	51 986	32 977	30 254	22 622	4 968
Stand na 1e suppletore begroting 2006	159 331	141 717	116 839	168 812	61 308

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De mutaties op dit artikel betreffen op de eerste plaats de doorwerking van de bij Slotwet 2005 vermelde lagere uitgaven voor diverse projecten in het kader van ICES/KIS-3. Reden hiervoor is dat de kasuitgaven voor deze projecten minder snel verlopen dan aanvankelijk geraamd.

Daarnaast betreft deze mutatie de meerjarige overboeking van middelen van artikel 01.07/Projecten in voorbereiding naar artikel 01.05/ Investeringsimpuls 2004 voor diverse ICES/KIS-3 projecten van VROM en VWS.

Specificatie mutatie artikel 01.05

(x € 1 000)	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
ICES/KIS-3	V&W/IF	340		60		
ICES/KIS-3	VWS	11 152	8 646	8 725	3 258	637
ICES/KIS-3	EZ	8 380	4 331	4 331	4 331	4 331
ICES/KIS-3	OCW	3 548				
ICES/KIS-3	VROM	22 776	20 000	17 138	15 033	
ICES/KIS-3	LNV	5 790				
Totaal		51 986	32 977	30 254	22 622	4 968

Artikel 01.07 Projecten in voorbereiding

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	436 375	519 294	531 941	590 484	1 554 357
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	- 242 540	- 280 137	- 283 247	- 293 953	- 789 432
Stand na 1e suppletore begroting 2006	193 835	239 157	248 694	296 531	764 925

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

Deze mutatie betreft op de eerste plaats de doorwerking in 2006 van de bij Najaarsnota 2005 verwerkte kasversnelling voor het project Kennis BSIK VROM.

Daarnaast wordt de mutatie veroorzaakt door het doorschuiven naar 2006 van de middelen voor projecten in voorbereiding die in 2005 niet daadwerkelijk zijn toegezegd aan de uitvoerende departementen of die wel zijn toegezegd, maar nog niet zijn overgeheveld naar de desbetreffende departementale begrotingen. Het doorschuiven naar 2006 betreft voornamelijk middelen voor de projecten Vitaliteit Steden/Sleutelprojecten VROM, BIRK&Saneringsconcept VROM, Topinstituut Farma VWS en diverse ICES/KIS-3 projecten.

Op de derde plaats betreft de mutatie het verschuiven van middelen naar latere jaren voor het project Topinstituut Farma van VWS en het Waddenfonds. Reden is dat deze later van start zullen gaan dan oorspronkelijk gepland.

Op de vierde plaats betreft de mutatie de meerjarige overboeking van middelen van artikel 01.07/Projecten in voorbereiding naar de desbetreffende uitgavenartikelen voor diverse projecten. Het gaat om onder andere projecten in het kader van ICES/KIS-3 van VROM en VWS, Vitaliteit steden/Sleutelprojecten VROM, BIRK&Saneringsconcept VROM, Bodemsanering VROM, Luchtkwaliteit VROM, Grootchalige researchfaciliteiten OCW, Transitie samenwerking TU's van OCW, Kennis Technocentra van OCW en de MEP op de EZ-begroting).

Ten slotte is de prijsbijstelling 2006 verwerkt voor de projecten in voorbereiding (stand Miljoenennota 2006. Dit is noodzakelijk om aan te sluiten bij de systematiek van prijsbijstelling die voor uitgaven op de Rijksbegroting geldt. Reeds toegezegde bedragen, die overgeheveld zijn naar de desbetreffende departementale begrotingen, worden op de departementale begrotingen verantwoord en lopen mee in de reguliere prijsbijstelling op de departementale begrotingen.

Specificatie mutatie artikel 01.07

(x € 1 000)	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
Vitaliteit steden/ Sleutelprojecten	VROM	- 24 685	- 24 685	- 24 685	- 24 685	24 685
MilieuTechnologie	VROM	30	- 4 507	30	90	90
ICES/KIS-3	VWS	- 7 459	- 7 600	- 6 000	- 11 400	1 517
ICES/KIS-3	VROM	- 15 100	- 15 100	- 12 100	- 22 900	
Kennis, onderzoek en innovatie	OCW	- 6				
Kennis, ICES/KIS- 3, Technocentra	divers	- 9 963	- 9 125	- 9 067	- 11 327	- 3 125
BIRK&Saneringsconcept	VROM	- 35 179	- 41 712	- 42 166	- 33 035	- 28 291
Sleutelprojecten	VROM	- 23 710	- 23 710	- 23 710	- 22 271	

(x € 1 000)	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
Waddenfonds	i.o.	- 37 500	- 3 622	- 3 622	- 3 622	- 316 122
Grootschalige researchfaciliteiten	OCW	- 20 000	- 20 000	- 20 000	- 20 000	- 20 000
Transgene gewassen	VROM	- 2 000	- 1 635	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Topinstituut Farma	VWS	- 12 802	2 198	2 198	2 198	16 000
Transitie samenwerking TU's	OCW	- 10 000	- 10 000	- 10 000	- 10 000	- 10 000
Innovatieprogramma's en toponderzoek	divers	186	186	186	186	186
Luchtkwaliteit	VROM	- 41 438	- 73 000	- 42 192	- 17 152	- 20 678
Bodemsanering	VROM		- 9 934	- 14 901	- 14 901	- 9 934
Duurzaamheid	divers	330	330	330	330	330
Bijdrage systeemkosten tolheffing	V&W	99	363	66	66	66
Bescherming Vitale Infrastructuur	divers	40	40	40	40	40
Maatschappelijke sectoren en ICT	divers	26	106	132		
MEP	EZ	- 2 700	- 35 900	- 73 200	- 100 900	- 370 900
Prijsbijstelling artikel 01.07		- 709	- 2 830	- 2 586	- 2 670	- 1 926
Totaal		- 242 540	- 280 137	- 283 247	- 293 953	- 789 432

Artikel 01.08 Investeringsimpuls 1998

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	495 370	1 104 388	983 618	1 067 053	1 064 020
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	128 997	198 650	34 936	23 436	10 900
Stand na 1e suppletore begroting 2006	624 367	1 303 038	1 018 554	1 090 489	1 074 920

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

Bij Voorjaarsnota 2006 is er sprake van diverse mutaties bij meerdere projecten, die verband houden met de doorwerking van de Slotwet 2005.

Daarnaast betreft deze mutatie de meerjarige overboeking van middelen van artikel 01.07/Projecten in voorbereiding naar artikel 01.08/ Investeringsimpuls 1998 voor diverse projecten (onder andere Vitaliteit steden/Sleutelprojecten VROM en Kennis Technocentra OCW). Ten behoeve van de Vitaliteit steden/Sleutelprojecten heeft VROM middelen opgevraagd voor de uitvoering van de Nieuwe Sleutelprojecten Den Haag, Breda, Rotterdam, Utrecht, Arnhem en Amsterdam.

Specificatie mutatie artikel 01.08

(x € 1 000)	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
Bereikbaarheid/ voortfinanciering	IF	14 325	4 699			
Vitaliteit Steden/ Sleutelprojecten	VROM	93 600	180 278	25 800	14 300	10 900
Milieutechnologie IS	EZ	4 075				
Milieutechnologie (PromT)	VROM	7 861	4 537			
Kennis Technocentra	OCW	9 136	9 136	9 136	9 136	
Totaal		128 997	198 650	34 936	23 436	10 900

Artikel 01.09 Investeringsimpuls 2001

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	745 704	661 325	605 349	540 817	620 487
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	176 937	31 990	57 757	8 721	9 187
Stand na 1e suppletore begroting 2006	922 641	693 315	663 106	549 538	629 674

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De mutatie betreft met name de doorwerking van de bij Slotwet 2005 vermeldde snellere uitfinanciering van het project Kennis, Onderzoek & Innovatie van EZ en het project BIRK & Saneringsconcept van VROM.

Op de tweede plaats wordt de mutatie veroorzaakt door de meerjarige overboeking van middelen van artikel 01.07/Projecten in voorbereiding naar artikel 01.09/Investeringsimpuls 2001 voor het project BIRK & Saneringsconcept VROM en het Fes-bruggetje.

- De resterende Fes bijdrage voor de BIRK-projecten wordt met deze mutatie overgeboekt naar de VROM-begroting. De middelen zullen worden ingezet voor het bevorderen van duurzame ruimtelijke ontwikkeling.
- Reden voor de mutatie bij het Fes-bruggetje is dat de nadeelcompensatie in verband met de beëindiging van de mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee ten laste van het Waddenfonds gebracht wordt. Nu het Waddenfonds nog niet operationeel is, wordt het voor de nadeelcompensatie benodigde budget zonder tussenkomst van het Waddenfonds aan de LNV begroting toegevoegd. Daarnaast komt een deel van de nadeelcompensatie ten laste van de algemene middelen.

Specificatie mutatie artikel 01.09

	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
Natuur, milieu en stedelijke ontwikkeling (bedrijventerreinen)	EZ	2 573				
Kennis, onderzoek en innovatie	EZ	- 4 049				
BIRK & Saneringsconcept	VROM/V&W	105 977	31 990	57 757	8 721	9 187
Fes-brug	IF	72 436				
Totaal		176 937	31 990	57 757	8 721	9 187

Artikel 01.10 Investeringsimpuls 2005

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	327 725	237 445	50 395	43 035	71 600
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	78 649	174 136	167 910	155 350	206 735
Stand na 1e suppletore begroting 2006	406 374	411 581	218 305	198 385	278 335

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De mutatie betreft de doorwerking van de bij Najaarsnota 2005 vermeldde

verschuiving van middelen naar latere jaren in het kader van het project Sleutelgebieden van EZ.

Op de tweede plaats wordt de mutatie veroorzaakt door de meerjarige overboeking van middelen van artikel 01.07/Projecten in voorbereiding naar artikel 01.10/Investeringsimpuls 2005 voor diverse projecten (onder andere Bodemsanering VROM, Luchtkwaliteit VROM, Grootschalige researchfaciliteiten OCW, Transitie samenwerking TU's OCW en de MEP op de EZ-begroting).

Daarnaast betreft deze mutatie het overboeken van Fes-middelen van de OCW-begroting naar de LNV-begroting in verband met het investeren in praktijklokalen voor het VMBO en de beroepskolom voor het MBO scholen. Het ministerie van LNV ontvangt een op leerlingaantallen gebaseerd aandeel van de Fes-middelen.

Ten slotte wordt een deel van de voor het Holst Center beschikbare Fes-middelen pas in 2006 besteed in plaats van in 2005. Hiertoe is het kasritme gewijzigd.

Specificatie mutatie artikel 01.10

(x € 1 000)	Departement	2006	2007	2008	2009	2010
VMBO/Funderend onderwijs	OCW	- 8 165	- 8 165			
VMBO/Funderend onderwijs	LNV	8 165	8 165			
Beroepskolom	OCW	- 4 260				
Beroepskolom	LNV	4 260				
Holst Center	EZ	- 9 000	6 000	3 000		
Sleutelgebieden, Smart mix	EZ	- 3 889	- 1 222	1 222	1 222	3 667
Bodemsanering	VROM	12 500	12 500	12 500	12 500	
Luchtkwaliteit	VROM	36 600	79 000	42 700	17 700	21 100
Transgene gewassen	VROM	200	1 250	2 400	2 800	2 100
Grootschalige researchfaciliteiten	OCW	29 472	30 642	22 822	10 162	3 902
Transitie samenwerking TU's	OCW	10 066	10 066	10 066	10 066	10 066
MEP	EZ	2 700	35 900	73 200	100 900	165 900
Totaal		78 649	174 136	167 910	155 350	206 735

02 Saldi

Artikel 02.01 Voordelig eindsaldo/beginsaldo

Voordelig eindsaldo

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	2 924 286	2 831 714	2 511 858	1 874 452	342 985
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	532 798	621 673	758 439	1 114 325	1 678 715
Stand na 1e suppletore begroting 2006	3 457 084	3 453 387	3 270 297	2 988 777	2 021 700

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De nieuwe mutatie is per saldo het gevolg van de mutaties in de bijdragen aan de begrotingshoofdstukken en bij de ontvangsten. Lagere uitgaven en hogere ontvangsten in enig jaar leiden tot een hoger voordelig eindsaldo in dat jaar (en vice versa).

Hogere uitgaven	2006
U01.03	- 11 374
U01.05	- 51 986
U01.07	242 540
U01.08	- 128 997
U01.09	- 176 937
U01.10	- 78 649
Hogere ontvangsten (O03.01)	415 000
Lagere ontvangsten (O03.02)	- 12 698
Hogere ontvangsten (O02.01)	335 899
Totaal	532 798

Voordelig beginsaldo

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	2 180 803	2 924 286	2 831 714	2 511 858	1 874 452
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	335 899	532 798	621 673	758 439	1 114 325
Stand na 1e suppletore begroting 2006	2 516 702	3 457 084	3 453 387	3 270 297	2 988 777

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

Op dit artikel wordt het voordelig beginsaldo van het fonds geraamd. Het voordelig beginsaldo van het fonds in enig jaar is gelijk aan het voordelig eindsaldo van het fonds in het voorafgaande jaar. Voor 2006 gaat het dus om het voordelig eindsaldo 2005. Ten opzichte van de stand ontwerp-begroting 2006 heeft dat eindsaldo nog mutaties ondergaan die worden toegelicht in de tweede suppletore begroting 2005 en in de Slotwet 2005.

De totale mutatie is als volgt opgebouwd:

	2006
Mutatie Najaarsnota 2005	7 279
Mutatie Slotwet 2005	328 620
Totaal	335 899

ONTVANGSTEN

03 Ontvangsten van het fonds

Artikel 03.01 Overige ontvangsten uit aardgas

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	2 756 000	2 226 000	1 568 800	1 356 800	1 399 000
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	415 000	239 000	119 200	260 200	8 000
Stand na 1e suppletore begroting 2006	3 171 000	2 465 000	1 688 000	1 617 000	1 407 000

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

De mutatie betreft op de eerste plaats de bijstelling van de raming in het kader van het CEP 2006 van het CPB.

Tevens is het voedingspercentage nu gesteld op 42% van de gasbaten i.p.v. 42,4% in 2005 vanwege de verdere verlaging van het Vpb-tarief in de Miljoenennota 2006. Door de verdere verlaging van de Vpb vindt ook een verdere verschuiving plaats van Vpb-ontvangsten naar gasbaten die zonder neerwaartse correctie van het voedingspercentage zouden leiden tot onbedoelde extra Fesvoeding.

Op de derde plaats betreft de mutatie een beperking van de voeding van het Fes in 2007 en 2008 met € 1 miljard per jaar. In 2007 komt extra ruimte voor lastenverlichting beschikbaar als gevolg van de vermindering van de Nederlandse belastingafdrachten aan de EU vanaf 2007 met € 1 miljard per jaar. Omdat de korting op de EU-afdrachten vanwege de ratificatie-procedure pas na 2007 beschikbaar komt (met terugwerkende kracht), wordt deze voor gefinancierd via een beperking van de voeding van het Fes in 2007 en 2008.

Artikel 03.02 Rentebesparingen uit incidentele baten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stand vastgestelde begroting 2006	539 354	563 383	583 232	606 374	648 337
Mutatie 1e suppletore begroting 2006	- 12 698	7 491	25 176	11 862	- 1 252
Stand na 1e suppletore begroting 2006	526 656	570 874	608 408	618 236	647 085

Toelichting mutatie eerste suppletore begroting

Deze mutatie wordt enerzijds veroorzaakt door de structurele doorwerking van de rentevrijval, voortkomend uit het in 2005 in mindering brengen op de staatsschuld van de verkoopopbrengst van KPN, Pink, TPG en Eurometaal.

Daarenboven is de nog te realiseren voeding Fes uit vervreemdingen van Staatsdeelnemingen geactualiseerd.

Ten slotte was het zogenaamde Financieel Instrument onderdeel van de opbrengsten van de zero-base radioveilingen in 2003, welke samen met de opbrengsten van de kavels, via een annuïteit aan het Fes is toegevoegd. Als gevolg van een rechterlijke uitspraak is reeds aan een vijftal radiostations het via het Financieel Instrument ontvangen bedrag terugbetaald, inclusief wettelijke rente. Aan een zesde radiostation dient eveneens het Financieel Instrument te worden terugbetaald. Deze terugbetaling veroorzaakt een negatieve annuïteit en dus een verlaging van de Fes-voeding.

Specificatie mutatie artikel 03.02

	2006	2007	2008	2009	2010
Structurele doorwerking rente baten 2005 en actualisatie	- 11 868	9 340	27 025	13 711	597
Correctie ivm doorwerking Slotwet 2005	923				
Terugbetaling financieel instrument	- 1 753	- 1 849	- 1 849	- 1 849	- 1 849
Totaal	- 12 698	7 491	25 176	11 862	- 1 252